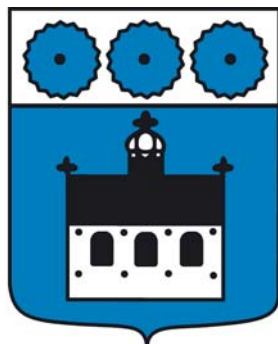

Verksamhetsberättelse

GRUMS KOMMUN

Barn- och utbildningsnämnden
2008

Fastställs 2009-04-02

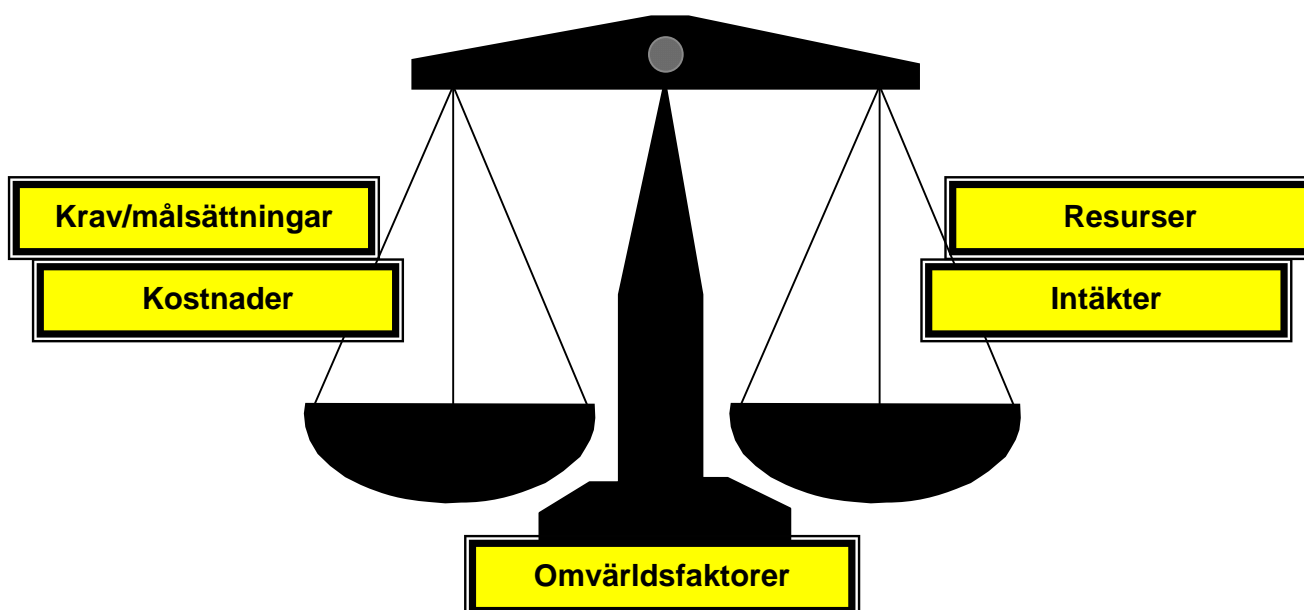
BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN 2008

Ordförande: Evalisa Birath Lindvall
Förvaltningschef: Irene Eliasson
Biträdande förvaltningschef: Per-Ove Johansson
Utvecklingsledare: Magnus Johansson

- *Kommunens framtidsvision om en positiv befolkningsprognos uppnås bl.a. genom barnfamiljers vilja att bo kvar i, eller flytta till Grums.*
- *Verksamheten ska därför erbjuda en förskola med hög kvalitet och en skola med engagerad och kompetent personal samt ändamålsenliga lokaler.*

Innehållsförteckning

Översikt ekonomiskt utfall/driftredovisning.....	s 2
Organisationsbeskrivning.....	s 2
Allmänt året som gått.....	s 3
Analys årets ekonomiska resultat.....	s 6
Måluppfyllelse verksamhet, allmänna kommentarer.....	s 8
Framtid.....	s 16
Statistik och nyckeltal.....	s 19
Måluppfyllelse enligt BRUK.....	Se bilaga

Driftredovisning Tkr

Verksamhet	2007		2008		Budgetavvikelse 2008		
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto
Politisk verksamhet	453	0	377	0	-12	0	-12
Förvaltning	10 289	375	10 647	21	114	22	136
Förskoleverksamhet	38 812	7 154	41 247	7 406	-2 341	418	-1 923
Skolbarnomsorg	11 464	8	11 081	26	-516	26	-490
Grundskola	78 319	2 257	79 437	3 577	-1 480	2 413	933
Obligatorisk särskola	3 565	307	4 223	0	257	-204	53
Gymnasieskola	52 251	12 533	57 624	15 271	-5 602	2 161	-3 441
Gymnasiesärskola	5 028	0	4 139	0	1 476	0	1 476
Vuxenutbildning	3 259	350	2 520	0	514	0	514
Övrig utbildning	0	4	1	0	51	0	51
Summa	203 440	22 988	211 296	26 301	-7 539	4 836	-2 703

BARN- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN ÅR 2008

Kansliet

Kansliet ansvarar för ledning, ekonomi, samordning samt utveckling inom förvaltningen.

Från kansliet administreras också fristående skol- och förskoleverksamhet.

Friskoleverksamhet:

Sparnäs

Liljenäs

Förskoleverksamhet:

Skruvén (Skruvstad)

Liljan (Liljedal)

Nallen (Värmskog)

Område Jättesten

Verksamheten inom område Jättesten var under vårterminen 2008 organiserad enligt följande:

- Grundskola åk 6-9 fördelade på 21 klasser. Elevantal 506.

- Särskola åk 6-10 med 9 + 2 elever.

- Parkskolan, en särskild undervisningsgrupp i Kulturskolans lokaler.

På Jättesten fanns också en enhet för specialundervisning och stöd (*Lustgården*).

Antalet personal var 62,23 årsarbetare varav 47,36 lärare.

Under höstterminen 2008 var verksamheten organiserad enligt följande:

- Grundskola åk 6-9 fördelat på 19 klas-

ser. Elevantal 450 .

- Särskola åk 6-10 med 7 + 2 elever.

- Parkskolan som flyttade till nya lokaler.

Antalet personal var 53,17 årsarbetare varav 39,05 lärare.

Område Slottsbron/Segmon/Norra Grums

Verksamheten inom området Slottsbron/Segmon/Norra Grums har under 2008 varit organiserad enligt följande:

Slottsbrons skola årskurs F-5.

Segmons skola årskurs F-5

(skolan avvecklad f.o.m.höstterminen).

Liljenäs skola årskurs F-5

(skolan avvecklad f.o.m.höstterminen).

Skruvstad skola F-5.

Förskolor finns i Slottsbron, Segmon, Borgvik, Åshammar och Värmskog.

Dagbarnvårdare driver förskoleverksamhet i två lägenheter i Slottsbron.

Fritidshem (skolbarnomsorg) finns i Slottsbron, Skruvstad och Segmon.

Verksamheten i Segmon avvecklades f.o.m. höstterminen p.g.a. att familjer valt Slottsbron som alternativ.

Område Södra

Verksamheten inom område Södra har varit organiserad enligt följande:

Södra skolan F – 5
Fritidshemmen (skolbarnomsorg)
Ugglan, Falken, Höken, Orren, Havs- och
Kungsörnen finns integrerat i skolans lokaler.
Förskolorna Svalan, Järpen, Mossen, Backvä-
gen och Lärkan finns belägna i centrala
Grums.

Allmän förskola för 4-5 åringar drivs på en
enhet kallad Månen.

Dagbarnvårdare driver förskoleverksamhet
fördelade i två enheter.

Området ansvarar för ledning och förskollä-
rresurs i familjecentralen Solen.

Gymnasieskolan/vuxenutbildning

Verksamheten vid Åsfjärdens utbildnings-
center har under 2008 varit organiserad
enligt följande:

Personalen är organiserad i fyra arbetslag,
HR, IP, SP samt IV. Skolledning samt
representanter ur arbetslagen utgör sko-
lans ledningsgrupp.

Skolverksamheten omfattar fyra nationella
program på gymnasiet: Samhällsveten-
skapsprogrammet, industriprogrammet,
hotell- och restaurangprogrammet samt
individuella programmet.

Två specialutformade program, SP Global
och HR Global finns.

Följande profiler har genomförts inom-
programmen; process, plåt och svets, un-
derhåll, kock, bartender, servering samt
hockey.

Inom vuxenutbildningen har funnits kur-
ser på grundläggande och gymnasienivå i
Karlstad och gymnasienivå vid Åsfjärden.
Svenska för invandrare och Svenska som
andraspråk har genomförts under 2008.

ÅRET SOM GÅTT

Allmänt nämnden

Året som gått har präglats av ett antal större
händelser som i olika omfattning har påver-
kat Barn- och utbildningsnämndens verk-
samhet. Under årets inledningsskede gick
skolskjutsverksamhetens bussentreprenör i
konkurs vilket påverkade både ekonomi och
verksamhet starkt.

Grundskoleverksamheten i Segmon och
Liljenäs avvecklades f.o.m. höstterminen.
Situationen krävde en stor omstrukturering
av både personal och skol/klassorganisation.
En ny skolbyggnad som ersättning för en
gammal skoldel färdigställdes och invigdes
på Södra skolan.

Under höstterminen genomförde Skolverket
inspektion av samtliga verksamheter inom
nämnden. Inspektionen föll väl ut med goda
resultat inom förskola, skolbarnomsorg och
till viss del grundskoleverksamheten från
förskoleklass till årskurs 5. De flesta utveck-
lingsområden som konstaterades fanns inom
grundskoleverksamheten från årskurs 6 till
årskurs 9. Även gymnasieverksamheten
omfattades av en del områden som måste
utvecklas.

Allmänt om respektive verksamhetsområde

Förskoleverksamheten har präglats av fort-
satt utökning och omorganisation med syfte
att klara ett större antal inskrivna barn. En
ökning av barn med särskilda behov har
skett vilket krävt resursökningar inom vissa
enheter. Verksamheten håller kvalitetsmäs-
sigt en god standard vilket bl.a. visat sig i
kvalitetsutvärderingar i form av föräldraen-
käter där resultaten har varit positiva. För-
äldrar är i stort mycket nöjda med verksam-
heten. Personaltätheten ligger under genom-
snitt i riket vilket tillsammans med en hög
medelålder i personalorganisationen har
skapat höga kostnader för vikarieanskaff-
ning.

Prioriterade områden har varit som tidiga-
re: Lekens betydelse, språkutveckling,
normer och värden samt miljö och hälsa.
Under 2008 har matematik varit ett priori-
terat utvecklingsområde ("matteryggsäck-
ar")

Grundskoleverksamheten från förskole-
klass till årskurs 5 har över lag haft ett
mycket bra läsår/verksamhetsår både inom
själva verksamheten och rent resultatmäs-
sigt. Verksamheten har präglats av fortsatt
arbete med normer och värdegrund.

Språkutveckling och satsningar inom alla
basämnen har prioriterats.

Utomhuspedagogik används i allt större

utsträckning.

Fortsatt stöd från Ljungbergsfonden har bidragit till satsningar inom teknik.

Utveckling av dokumentationen av läroprocessen pågår (Portfolio).

Miljöarbete finns med som en röd tråd i verksamheten.

Under året har asylsökande barn integrerats i verksamheten med gott resultat.

Resursmässigt ligger verksamheten i nivå med föregående år men kostnaden per barn/elev har minskat p.g.a. skolnedläggningar och avveckling av personal.

Grundskoleverksamheten från årskurs 6 till årskurs 9 har haft ytterligare ett turbulent år. Problematik i kring ett antal enskilda elever har krävt stora tidskrävande insatser från personalen. Utfallet av genomförd "kulturanalys" ledde fram till framtagande av en långsiktig utvecklingsplan för hela skolans verksamhet med syfte att utveckla verksamheten i stort både vad gäller ledningsstruktur, verksamhet och pedagogik. Även skolverkets angivna utvecklingsområden har präglat verksamheten under höstterminen.

Skolan visar på ett något sämre studieresultat än läsåret 06/07.

Området har fortsatt prioriterat utvecklingen av metoder för att kunna möta enskilda elevers behov av särskilt stöd.

Satsningar inom IKT har fortsatt hög prioritet. Fortbildning av lärare omfattande IKT i pedagogiken och utveckling av användandet av Fronter är några exempel på satsningar. Utvecklingen vad gäller elevernas datoranvändning/hantering har upplevts som avstannande främst p.g.a. för få datorer i klassrummen.

Under året har asylsökande elever integrerats i befintlig skolverksamhet.

Elevantalet fortsätter att minska på skolan. Effekten har varit fortsatt minskning av personal i takt med elevminskningen.

Gymnasieverksamheten på Åsfjärdens utbildningscenter har präglats av utveckling, måluppfyllelse samt elevaktivt lärande. Mycket arbete har också lagts på att utveckla dagliga rutiner. Skolan har också

växt under året vilket har varit resurskrävande.

Skolan har utvecklat ett specialutformat program, "Hotell- och restaurangprogrammet global" som var sökbart från höstterminen -08. Samarbete sker med "Samhällsprogrammet global" som också omarbetats till ett specialutformat program.

Elevvård och värdegrundsfrågor har varit prioriterade områden under året.

En ny hemsida har tagits fram för Åsfjärdens. Marknadsföringen har varit en viktig del av verksamheten för att få elever till skolan. Detta arbete gav god utdelning vid 2008 års antagning.

Skolverket inspektion har präglat höstterminens verksamhet med arbete inom ett antal utvecklingsområden.

Under året har asylsökande elever integrerats i befintlig verksamhet.

Allmänt om utveckling under året

All form av pedagogisk verksamhet, för Barn- och utbildningsnämndens del förskola, grundskola, skolbarnomsorg, gymnasieskola och vuxenutbildning kräver en fortlöpande, aktiv och levande utvecklingsverksamhet för att verksamheten skall kunna följa omvärldens utveckling. Nutidens nationella förändringar av skolsystemet ställer också höga krav på organisationen att följsamt utveckla så att nya lagar och förordningar kan följas.

Elevaktivt lärande

Ett av de förvaltningsövergripande målen under läsåret 2008/2009 är att utveckla det elevaktiva lärandet i alla verksamheter. Variationer på detta uppdrag har sedan givits på de olika enheterna där elevens lärande hela tiden ska vara i fokus. Nya, förtydligade lönekriterier för den pedagogiska personalen markerar också önskad riktning vad gäller pedagogisk utveckling.

Betyg och bedömning

Pedagogerna vid Jättestensskolan och Åsfjärdens, de skolor där man idag sätter betyg, har givits en föreläsning om Blooms

taxonomi och abstraktionsnivåer i läran-
det. Samtliga pedagoger inom grund- och
gymnasieskola har även lyssnat till före-
läsning avseende betyg och bedömning i
ett historiskt perspektiv fast med fokus på
kommande reformer inom skolväsendet.
Ute bland personalen i grundskolans tidi-
gareår har de nya målen i år 3 samt tillhö-
rande prov- och diagnosmaterial börjat
implementeras enligt en fastlagd plan. I de
högre årskurserna inom grund- och gym-
nasieskola har arbetet med likvärdiga och
för elever och vårdnadshavare lättbegrip-
liga betyg och mål fördjupats.

Förskolan

Inom förskolan har en rad utvecklingsar-
beten fortlöpt under året då TRAS, Tidig
Registrering Av Språkutveckling, introdu-
cerats och enligt plan successivt införs i
verksamheten. Ett omfattande arbete med
att utveckla matematiken inom förskola
och förskoleklass har också gått av stapeln
med en serie föreläsningar, studiebesök
och diskussionsträffar. Resultatet är en
förskoleorganisation som nu ser matema-
tiken som en naturlig del i verksamheten.
I övrigt har också mindre utvecklingsom-
råden löpt på vissa förskolor som exem-
pelvis utvecklandet av utomhuspedagogi-
ken samt förhållningssätt enligt Reggio
Emilia-metoden.

Miljö och hållbar utveckling

Under våren var en utvecklingsgrupp med
representanter från alla förvaltningens
verksamheter sammanträtt. En plan har
arbetats fram för att alla kommunens för-
skolor och skolor till hösten 2010 ska ha
miljödiplomeringen Grön Flagg. Arbetet
med detta har sedan initierats lokalt ute i
de olika verksamheterna där olika mål
formuleras och sätts upp för miljöarbetet.

Ämnesutveckling

Utvecklingsgrupper i ämnena matematik
och engelska var under hösten 2007 och
våren 2008 verksamma med att ta fram
riktlinjer om fortsatt utveckling inom re-

spektive ämne. Dokument för detta pre-
senterades sedan vid läsåret 2008/2009:s
start och processas sedan vidare lokalt på
varje enhet.

Likaså var en grupp verksam med att ta
fram ett förslag på språkutvecklingssche-
ma i 0-20årsperspektiv. Några pedagoger
prövar modellen under året för senare ut-
värdering. Under hösten har även arbete
påbörjats med att implementera använ-
dandet av olika diagnosmaterial vad gäller
språkutveckling.

Växtriket

Skolan har varit en drivande kraft i arbetet
med Växtriket som är namnet för det sam-
verkansprojekt som kommun och skola
driver tillsammans för att hjälpa barn som
far illa samt förebygga att så sker. I pro-
jektet ingår förskola/skola, socialtjänst,
polis och landsting och bland annat har en
gemensam utbildning i ICDP, Internatio-
nal Child Development Program, med
representanter från de olika verksamheter-
na genomförts. En arbetsgrupp har också
inventerat behov och vad som idag görs
för barn och ungdomar av olika aktörer i
kommunen. Likaså har en plan arbetats
fram för det långsiktiga arbetet.

Internationalisering

Ett flertal pedagoger har under året delta-
git i olika europeiska konferenser för att
knyta kontakter, kompetensutveckla sig
och utveckla det internationella arbetet i
skolan. Flera samverkansprojekt har på-
börjats och några även genomförts och
avslutats.

Åsfjärdens utbildningscenter har fortsatt
utveckla sin globala inriktning för att även
inkludera HR-programmet. Under våren
besöktes också Jätttestensskolan under två
veckor av fyra lärare från New Delhi för
att sedan kunna utveckla det internationel-
la utbytet.

Normer och värden

Samtliga verksamheter har under hösten
påbörjat arbetet med att upprätta lokala

likabehandlingsplaner. En grupp personal har under året också utbildat sig i SET, Social Emotionell Träning, som under kommande år ska spridas vidare inom organisationen för att sedan utgöra stommen i ett livskunskapsprogram i grund- och gymnasieskola.

ÅRETS EKONOMISKA RESULTAT

Barn- och utbildningsnämnden uppvisar ett underskott på 2.703 tkr. En stor del av underskottet kan kopplas till interkommunala kostnader inom gymnasiet. Underskotten inom förskola och skolbarnomsorg påverkar också resultatet. Här handlar det i huvudsak om ökade kostnader i samband med sjukskrivningar (vikariekostnader), kostnader för konvertering av personal och ej budgeterad och kompenserad prisökning inom kost och städverksamheten.

Områden som väger upp resultatet är grundskoleverksamheten. Trots att verksamheten bär en större okompenserad prisökning inom kost- och städverksamheten har verksamhetskostnaderna kunnat hållas nere med hjälp av återhållsamhet i nyrekrytering av personal. Även besparingar inom området pedagogisk material påverkar resultatet positivt.

Intäktsöverskottet inom grundskoleverksamheten omfattar större intäkter än budgeterat inom interkommunala ersättningar, asylverksamhet, lärarlyft och statsbidrag. Större minskning av elever inom gymnasiesär verksamheten än prognostiserat utgör en viktig del i Barn- och utbildningsnämndens resultat. Överkottet inom vuxenutbildningen är planerat utifrån under året fattade prioriteringsbeslut.

Politisk verksamhet

Verksamheten har i stort kunnat hållas inom tilldelad budgetnivå. Underskottet på 12 tkr beror på en något större mötesfrekvens än vad som fastställts i nämndens grundplan.

Förvaltning

Återhållsamhet med allmänna inköp, fortbildning och konferensverksamhet är en bidragande orsak till överskottet på 136 tkr. Även personal som varit sjukskriven men ej återsatts med vikarier påverkar det positiva resultatet.

Förskoleverksamhet (1-5 år)

Underskottet inom förskoleverksamheten på 1 923 tkr beror till stor del på kostnader i samband med en hög sjukskrivningsfrekvens. Överdrag av budget för vikarier och dubbla personalkostnader i samband med att personal nekas sjukskrivning men ändå har begränsningar i arbetsförmåga (vikarie måste fortfarande vara kvar när tillsvidareanställd person med begränsad arbetsförmåga återvänder till arbetsplats) är några av de områden som påverkat resultatet. Anledningen till situationen bedöms vara en relativt hög medelålder i personalorganisationen i kombination med ökade inskrivnings- och beläggningsnivåer i hela organisationen. Konvertering av personal (vikarier som efter sammanlagd anställning om två år blir tillsvidareanställda) påverkar också resultatet negativt. Okompenserad prisökning för kost- och städtjänster är ytterligare en del som påverkat kostnadsnivåerna negativt. Ökning av antalet barn i svårigheter (fysiska funktionshinder) har också krävt större resurser än planerat.

Flera barn än prognostiserat och tillsättande av resurser för barn i svårigheter inom fristående förskoleverksamhet (kooperativ) är faktorer som också påverkat resultatet. Som motvikt till de ökade kostnaderna finns ett överskott på intäktssidan som består av högre intäktsnivåer för förskole/barnomsorgsavgifter än planerat. Intäkter från Migrationsverket för asylsökande barn påverkar också intäktssidan positivt men här har intäkterna använts till resurser till asylbarnen.

Skolbarnsomsorg (Fritidshem)

Skolbarnsomsorgens underskott på 490 tkr beror till största delen på situationer motsvarande redovisningen av förskoleverksamheten vad gäller sjukskrivningsfrekvens

och konverteringssituation. Här är däremot underskottet fördelat på ett fåtal avdelningar/enheter.

Grundskola

Grundskoleverksamheten visar på ett överskott på 933 tkr. Genomförda verksamhets- och ekonomistyråtgärder inom personalområdet och besparingar med hjälp av begränsade inköp av pedagogisk material har gett positiv ekonomisk effekt. Större intäktsnivåer än budgeterat för interkommunala ersättningar, stadsbidrag, asylverksamhet och lärarlyft är också en viktig del i grundskoleverksamhetens resultat.

Områden som inte kunnat hållas inom tilldelad budgetram är okompenserad prisökning för köp av kost- och städtjänster och ökade kostnader för friskoleverksamhet p.g.a. att en friskola valt att ta in elever till årskurs 6.

Obligatorisk sarskola

Överskottet på 53 tkr omfattar en underskotts- och en överskottsdel.

Till underskottet kopplas ökade kostnader för skolskjuts för funktionshindrade barn och minskade intäktsnivåer för interkommunala ersättningar. Överskottet har kunnat skapas med återhållsamhet i verksamheterna på Södra och Jättesten.

Gymnasieskola

Huvuddelen av underskottet på 3 441 tkr omfattar budgetöverskridande inom interkommunala kostnader, samma förhållande som varit de senaste åren. Även gymnasieverksamheten på Åsfjärden har gett underskott. Resultatmässigt för Åsfjärden har detta kunnat kompenseras totalt med kostnadsminskningar inom vuxenutbildning och

ökade intäktsnivåer inom restaurantverksamheten. Högre kostnadsnivåer än bedömt för busskort påverkar också resultatet negativt.

Överskottet på intäktssidan påverkar resultatet positivt. Huvuddelen omfattar ökade stadsbidrag för momskompensation med koppling till ökat antal elever i friskoleverksamhet och ökade intäkter inom Hotell- och restaurantprogrammets verksamhet.

Utfallen inom både kostnads- och intäktssidan är något missvisande p.g.a. ändring i rutiner för debitering av busskort. En mer rättvisande redovisning är:

Kostnadssidan -4 802

Intäktssidan 1 361

Gymnasiesarskola

Verksamheten ger ett större överskott på 1 476 tkr. Anledningen till överskottet är att elevmängden minskat i större omfattning än bedömt.

Kostnadsområdet omfattar i sin helhet interkommunala kostnader.

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen har varit en viktig del i 2008 års kostnadsminskande åtgärder. Inga nya ansökningar inom gymnasial vuxenutbildning har beviljats, därav överskottet på 514 tkr.

Övrig utbildning

Aktiviteten inom detta verksamhetsområde har varit låg under 2008. Därför finns enbart ett ringa kostnadsflöde med effekten av att budgeterade medel i stort är outnyttjade.

Verksamheten ger ett överskott på 51 tkr.

Resultatet redovisas i tre delar

- **Måluppfyllelse utifrån Skolverkets indikatorverktyg BRUK läsår 07/08**
Se bilaga till verksamhetsberättelsen.
- **Måluppfyllelse och allmän beskrivning utifrån skolplan.**
- **Måluppfyllelse med koppling till skolverkets inspektion.**

KOMMENTARER och MÅLUPPFYLLELSE i verksamhetsnivå

Politisk verksamhet

Allmänna kommentarer

Under 2008 har de politiska diskussionerna handlat mycket om nämndens förskoleorganisation. Det stadigt ökande behovet av förskoleplatser har bidragit till diskussioner i kring förskoleorganisationens utformning både på kort och lång sikt.

Även verksamheten på Jättestensskolan har följts fortlöpande under året.

De stora kostnadsökningarna inom interkommunala ersättningar för gymnasiet har fortsatt varit en central fråga för nämnden. Det framgångsrika samarbetet med Tekniska nämnden har fortsatt. Här har diskussionerna i huvudsak handlat om Jättestensskolans stora behov av upprustning.

Måluppfyllelse

Målet, att med utgångspunkt från skolplanens inriktningsmål bevaka, styra och fatta beslut så att skolplanen följs, kan anses

vara uppfyllt.

Förvaltning

Allmänna kommentarer

Förvaltningsledning och områdesledningar har arbetat enligt fastställda rutiner och arbetssätt. Södra områdets utökning av förskoleverksamheten har bidragit till ökad omfattning av administrationen. Med detta har det funnits ett behov av att utöka områdets administration med en halvtidstjänst vilket inte har kunnat genomföras p.g.a. allt för strama ekonomiska ramar. Vidare har det funnits behov av att utöka Åsfjärdens administration med en halvtidstjänst. Syftet har varit att lyfta av viss administration från chefer med effekten att en höjning av kvalitén på arbetet med utvecklingen av skolan skulle kunna bli verklighet. Även här har en utökning ej kunnat ske p.g.a. ekonomin. Diskussioner har pågått under året i kring en ny framtida organisation för hela nämndens

verksamhet.

Måluppfyllelse

Förvaltningens ledningsgrupp bestående av förvaltningschef, biträdande förvaltningschef, utvecklingsledare och områdesledningar har enligt verksamhetsbeskrivning för 2008 haft som målsättning att:

- Skapa förutsättningar för alla chefer och ledare i organisationen att kunna utföra sitt jobb i ett strategiskt och operativt perspektiv.
- Skapandet av stöd och förutsättningar för chefer och pedagoger i kring de utvecklingsområden Skolverket påpekat i sin inspektion under våren 2008 prioriteras.
- Ledning och stöd i kring förvaltningsövergripande utvecklingsområden
- Framtagande av olika förslag på ny ledningsorganisation för framtiden
- Utveckling av samarbete/samordning inom administrationen mellan skolområden och även mellan skolområden och skolkansli.

Målen anses som uppfyllda.

Dock har arbetet med utvecklingen av en ny organisation bromsats upp något med syfte att ”vänta in” Handslagets utvecklingsarbete. Det samma gäller för arbetet med utvecklingen av organisationens administration.

Förskoleverksamhet (Förskola och familjedaghem)

Allmänna kommentarer

Året har präglats av en fortsatt ökning av behov av förskoleplatser. Med detta har organisationen utökats ytterligare. Personaltätheten har under 2008 legat under riksgenomsnitt.

Ett stort problemområde har varit en hög sjukskrivningsfrekvens som i sin tur skapat överdrag av budget för vikarier. En anledning till de höga sjukskrivningstalen bedöms vara personalorganisationens relativt höga medelålder i kombination med ett fysiskt krävande yrke.

Ytterligare ett problemområde har varit

ökningen av barn i svårigheter, framför allt barn med fysiska funktionshinder. Detta är också en bidragande orsak till ekonomiska underskott i verksamheten.

De skolområden som bedriver förskoleverksamheten (Södra och Slottsbron, Segmon, Norra) har ytterligare närmats sig varandra i ett omfattande nätverk av olika samarbetsformer.

Verksamheten bedöms hålla god standard vilket bl.a. visar sig i resultaten från föräldraenkäter. Här är föräldrar över lag mycket nöjda. Även skolverkets inspektion och allmän utvärdering av kvalitet visar samma tendenser.

Den största anledningen till förskoleverksamhetens framgångar har varit en fortlöpande mycket omfattande och intensiv utvecklingsverksamhet.

Lekens betydelse, normer och värden samt miljö och hälsa prioriteras fortlöpande. Språkutveckling är också ett område som upptar stor del av utvecklingsprioriteringarna. Under hösten har två förskolor startat upp arbete kring TRAS (Tidig registrering kring barns språkutveckling). Personal har deltagit på föreläsning kring metoden samt ingått i diskussionsgrupper. Målsättningen är att genom en strukturerad arbetsmetod, ett förebyggande arbete och planerade insatser förbättra förutsättningarna och möjligheterna för varje barns fortsatta språkliga utveckling. Att genom lek locka fram intresse för matematik finns också med i förskolans verksamhet.

Under året har Grums kommun antagit stafettpinnen för teknikerjakten där Område Södra representerar med fyra förskolor. Detta har inneburit att personalen har deltagit i inspirerande föreläsningar på Universitetet i Karlstad under året. Efter att ha ansökt och blivit beviljad 25 000 kronor från Ljungbergsfonden har Tekniklådor tillverkats och experimenterandet är i full gång.

Måluppfyllelse

Skolplanens inriktningsmål anses som uppfyllda, även om viss personal haft en tung

arbetsituation.

Målet att kunna erbjuda barnomsorg inom fyra månader inte fullt ut kunnat uppnås.

Skolverkets inspektion

Förskoleverksamheten fick kritik för oskäligen dröjsmål innan plats tilldelades i förskolan. I övrigt bedömdes verksamheten ha en god kvalitet.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 22-23.

Skolbarnsomsorg

Allmänna kommentarer

Behovet av skolbarnsomsorg har under året legat konstant. Personalen i fritidshem arbetar i allt större grad i grundskoleverksamheten som ett led i effektiviseringen i nyttjandet av personalorganisationen.. Omvänt går också lärare in mer i fritidshem för att möjliggöra arbetslagsträffar.

Kontakter och samarbete i fritidshemmen emellan inom hela organisationen sker fortlöpande med syfte att skapa verksamhetsvinster. Fritidshemmens dag firas t.ex. gemensamt.

Måluppfyllelse

Skolplanens inriktningsmål anses som väl uppfyllda.

Skolverkets inspektion

Verksamheten bedömdes över lag ha mycket god kvalitet.

Utveckling av kvalitetsarbetet krävs.

BRUK

Ingen redovisning i kommunredovisningen.

Grundskola

Jättesten

Allmänna kommentarer

Elevantalet läsåret 2007/2008 var 506 elever i 6-9.

Innevarande läsåret (2008/2009) är antalet 450 elever.

Det finns 19 klasser i årskurs 6-9.

Lärartätheten

Lärartätheten i åk 6-9 vt 2008: 9,35 lärare/100 elever. På höstterminen var samma siffra 8,67 lärare/100 elever. Siffror inkluderar Parkskolans personal

Kompetensutveckling

I genomsnitt har ca 1851 kr/person budgeterats för kompetensutveckling av lärare

Läromedel

Till inköp av läromedel har budgeterats ca 1380 kr/elev.

IKT

Utvecklingen av IKT-användningen vid skolan har varit positiv under de senaste åren, men under det senaste året har denna delvis stannat av. Den fortsatta utvecklingen av Fronter och personalens utbildning inom pedagogisk IT (PIM) har utfallit på ett mycket bra sätt. Det som dock gör att utvecklingen stannat av är att antalet datorer som eleverna kan använda tillfälligt minskat.

Ett utvecklingsarbete pågår för att kunna förverkliga utvecklingen mot en-till-en datorer vid Jättestensskolan. En-till-en innebär att varje elev får tillgång till en egen bärbar dator. Detta är något som har hög prioritet på skolan.

I januari var en grupp lärare och skolledare till London och besökte bl.a. BETT-mässan med syfte att skapa inspiration och kunskaper för framtida utvecklingsarbete med en-till-en datorer i skolan.

Elevassistenter

Antalet elevassistenter inom 6-9 skolan var ht -08 varit 0,75 tjänster och inom sarskolan fanns 1,76 tjänster som elevassistent.

Elever med särskilda behov

Stora förändringar har genomförts under det senaste året. Tidigare har det främst varit speciallärare / resurslärare som haft hand om stödet i särskilda lokaler. För ett par år sedan flyttades alla special-/resurslärare ihop till en enhet som kalla-

des Lustgården.

Denna enhet togs bort i skiftet mellan vår- och höstterminen 2008.

Anledningen till detta var att med det stadigt minskade elevantalet minskade också möjligheten att ha flera special- och resurslärare samlade i en egen enhet. Då Lustgården försvann sommaren 2008 flyttades istället stödresurserna ut till respektive arbetslag.

Målsättningen är att detta skall fungera lika bra som den tidigare verksamheten och att det skall öka inkluderingen då eleverna i fortsättningen får mer hjälp i sin egen klass och inte behöver gå ifrån klassen så mycket.

Måluppfyllelse och betyg

För att bli antagen till nationella program på gymnasieskolan måste elever som slutar åk 9 ha betyget godkänt i matematik, svenska och engelska.

Resultatet för vt 2008 (resultat för vt 2007 inom parantes) blev att :

88,7 % (93,2 %) av eleverna fick godkänt i svenska. *Riket: 95 %.*

87,2 % (90,0 %) av eleverna fick godkänt i engelska. *Riket: 87%.*

87,9 % (94,0 %) av eleverna fick godkänt i matematik. *Riket: 83%.*

Resultaten har sjunkit jämfört med föregående läsår. Särskilt tydligt är detta i matematik.

Jämfört med riket ligger skolan under

riksgenomsnittet i svenska, över i matematik och på riksgenomsnittet i engelska. Siffrorna om riksgenomsnitt gäller alla elever och är ej viktade efter kommunstruktur.

Vad gäller betygen i matematik pekade Skolverkets inspektion på att resultaten på nationella proven tidigare år avvek för mycket från betygen i matematik.

Här finns nu en bättre överensstämmelse i åk 9 vt 2008.

Skolverkets inspektion

Brister att åtgärda:

- Utveckla värdegrundsarbete för att förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.
- Utveckla och effektivisera skolans verksamhet så att en förbättring av kunskapsresultaten kan ske.
- Likabehandlingsplan skall utvecklas till en "lokal" plan för varje enhet/arbetsplats. Elever skall delta i arbetet.
- Kvalitetsredovisningen skall utvecklas till en mer framåtriktad redovisning.
- Utveckling av systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 16-18.

Södra

Allmänna kommentarer

nik, Grön Flagg, Internationalisering/
Engelska, Läs- och Skriv och Fritids för

Delprov	Antal elever	Antal som gjort delprovet	Andel (%) av elever som gjort delprovet			
			G	VG	MVG	Ej nått målen
Svenska						
Provbetyg	142	136	43	36	12	7
Läsförståelse	142	131	33	40	16	5
Muntlig kommunikation	142	134	47	32	10	
Skriftlig produktion	142	129	50	29	12	5
Matematik						
Provbetyg	142	133	50	24	6	28
Engelska						
Provbetyg	142	138	37	43	5	11
Muntlig kommunikation	142	134	45	34	10	
Receptiv förmåga	142	138	33	39	9	14
Skriftlig produktion	142	135	49	34	1	12

Södra skolan bestod under vårterminen av 11 klassavdelningar med en förskoleklass lokaliserad till Järpen. Från höstterminen skedde en utökning till 12 klassavdelningar.

Arbetet med skolans värdegrund och olika projekt har fortsatt för att stimulera läsning och den fortsatta språkutvecklingen.

Inför läsårsstart reviderades den Lokala arbetsplanen utifrån den BRUK redovisning som förelåg och som sedan följer området som en röd tråd genom verksamheten.

Skolverksinspektionens brister har beaktats och korrigeringar har skett och processer har startats.

Skolan arbetar med portfoliomethoden som hjälper eleverna att dokumentera sin läroprocess. En process som skall syfta till ett lustfyllt lärande.

Skolan fortsätter satsningen på basämne

na och stora delar av personalen har deltagit i projektarbet och fortbildningar.

Under hösten deltog all personal i olika utvecklingsgrupper: Matematik/NO/ Tek-

att fortsätta förankring och att processen går vidare.

Skolan har fått nya medel från Ljungbergsfonden som skapat möjlighet att iordningställa en teknikverkstad.

Miljöarbetet fortsätter under Grön Flagg med Hälsa och Livsstilsfrågor samt miljöstationer för återvinning.

Skolans Samverkansgrupp som består av föräldrar och personal har regelbundet träffats under året. Ett bra mötesforum för dialogen mellan hem och skola.

Måluppfyllelse

I övrigt anses inriktningsmålen enligt skolplanen uppfyllda.

Skolverkets inspektion

- Likabehandlingsplan skall utvecklas till en "lokal" plan för varje enhet/arbetsplats. Elever skall delta i arbetet.
- Kvalitetsredovisningen skall utvecklas till en mer framåtriktad redovisning.
- Utveckling av systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat.

- Utveckla förutsättningar för att nå nationella mål åk 5 i ämnet hem och konsumentkunskap.
- Elevens val saknas på skolan.
- Svenska som andraspråk saknas på skolan.
- Studiehjälpning på modersmål saknas på skolan.
- Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp fattas inte enl. förordningen.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 19-21.

Slottsbron, Segmon, Norra

Allmänna kommentarer

Arbetet med normer och värden har fortgått vid skolorna.

Fortsatt satsning på utomhuspedagogik, som fritidspedagoger ansvarar för.

I Skruvstad har man av tradition ett bildprojekt som avslutades med en konstvecka under våren -08.

Matte/ teknik-projekt är områden som skolorna arbetat med 2008 och som fortsätter under 2009. I Slottsbron har ett bibliotek utrustats. Arbete med uppbyggnad av en matteverkstad pågår med stöd av pengar från Ljungbergsfonden. För 2008/2009 har området också fått ett nytt bidrag från Ljungbergsfonden till fortsatt teknikutveckling i Slottsbron.

Måluppfyllelse

I övrigt anses inriktningsmålen enligt skolplanen uppfyllda.

Skolverkets inspektion

- Likabehandlingsplan skall utvecklas till en "lokal" plan för varje enhet/arbetsplats. Elever skall delta i arbetet.
- Kvalitetsredovisningen skall utvecklas till en mer framåtriktad redovisning.
- Utveckling av systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat
- Utveckla förutsättningar för att nå

nationella mål åk 5 i ämnet hem och konsumentkunskap och teknik.

- Elevens val saknas på skolan.
- Utbildningen är inte helt avgiftsfri för alla elever.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 25.

Obligatorisk särskola

Jättesten/Södra

Allmänna kommentarer

13 elever har varit inskrivna inom obligatorisk särskoleverksamhet under läsåret 2007/2008. På Jättesten har 9 elever haft sin skolgång. Förutom särskoleeleverna har också två omvänt integrerade grundskoleelever funnits i gruppen.

På Södra har 6 elever gått i särskola.

Elevmängden har totalt minskat något i jämförelse med läsåret 2006/2007.

Måluppfyllelse

I övrigt anses inriktningsmålen enligt skolplanen uppfyllda.

Skolverkets inspektion

- Skolverkets synpunkter i kring obligatorisk särskoleverksamhet överensstämmer i stort med grundskoleverksamhet förskoleklass till årskurs 5.
- Synpunkter om klarläggande i kring vem som är rektor för verksamheten på Södra skolan.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 16-18 och sid. 19-21.

Gymnasieskola

Åsfjärdens utbildningscenter

Allmänna kommentarer

Året har präglats av utveckling, måluppfyllelse samt elevaktivt lärande. Mycket arbete har också lagts på att utveckla dagliga rutiner.

Skolan har också växt under året vilket har varit resurskrävande.

Elevantalet i gymnasieskolan 08-12:

SP 51 elever

IPP 8 -"-

IP 65 -"-

HR 70 -"-

IV 38 -"-

IV Asyl 5 -"-

GY4 11 -"- (ett fjärde år)

Totalt 248

Elevvården har varit i fokus där mycket arbete har lagts för att fånga upp eleverna i ett tidigt skede.

Värdegrundsfrågor och arbete med alkohol/narkotika finns nu i den dagliga verksamheten

Ett förbättrat elevråds- och elevdemokratiarbete har påbörjats.

En ny hemsida har tagits fram för Åsfjärden. Marknadsföringen är en viktig del av verksamheten för att få elever vid skolan.

Detta gav god utdelning vid 2008 års antagning.

Intresset för Globala inriktningar samt hockeyprofilen har varit stort. Utökad samarbete med Indien har genomförts. Utveckling av och nyinvesteringar på Industriprogrammet har genomförts.

Skolan har utvecklat ett specialutformat program, "Hotell- och restaurangprogrammet global" som var sökbart från höstterminen -08. Samarbete sker med "Samhällsprogrammet global" som också omarbetats till ett specialutformat program.

Skolan har fördjupat samarbetet med Grums hockey, där 34 elever deltagit under året.

Introduktionsutbildning har prövats vid uppstarten av höstterminen. Denna kommer att kvarstå i nuvarande skick inför nästa läsår.

Skolan arbetar aktivt med att utöka samarbetet med företagarna i kommunen.

Under året har inspektion av Skolverket genomförts. Detta med resultat att arbetet har påbörjats med högre måluppfyllelse, elevaktivt lärande, utveckling av pedago-

giken och den enskilde pedagogen samt utveckling av kursplaner.

Individuella programmet.

Från och med höstterminen -08 finns möjligheten att söka programinriktat individuellt program (PRIV) med industri- eller hotell- och restauranginriktning. Fyra elever har deltagit under året

Vuxenutbildning

Under året har 19,73 personer omräknat till heltidsstuderande genomfört utbildning. I Svenska för invandrare har 20 personer deltagit.

Måluppfyllelse

I övrigt anses inriktningsmålen enligt skolplanen uppfylla med en reservation kring vissa elevgruppers låga studieresultatnivå.

Skolverkets inspektion

- Likabehandlingsplan skall utvecklas till en "lokal" plan för varje enhet/arbetsplats. Elever skall delta i arbetet.
- Kvalitetsredovisningen skall utvecklas till en mer framåtriktad redovisning.
- Utveckling av systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultat.
- Vårdnadshavare till omyndig erbjuds inte att delta i utvecklingssamtal en gång per termin.
- Brister i resurser för elever i behov av särskilt stöd.
- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever i behov av särskilt stöd.
- Skolans poängplaner överensstämmer inte med gällande bestämmelser.

BRUK

Se bilaga kommunredovisning sid. 28-30.

Övriga kommentarer

Skolhälsovård

Under året har elevhälsoteamet fortsatt sitt arbete som en central, flexibel resurs inom hela organisationen. I teamet finns sjukskö-

terskor, specialpedagoger och kuratorer. Psykolog och läkarresurser har köpts in efter behov.

Arbetet har kunnat bedrivas enligt fastställd elevhälsoplan.

Strävan är att arbetet i möjligaste mån skall vara förebyggande men för att detta fullt ut skall vara möjligt krävs resursökningar inom verksamheten.

Lokaler

Nämndens arbetsutskott har i samarbete med Tekniska nämndens arbetsutskott fortsatt samarbetet kring utvecklingen av lokalerna. Strategisk lokalplanering in i framtiden prioriteras i arbetet. Under året har en nybyggnation som ersättning för gammal lokaldel färdigställts och invigts på Södra skolan. Start av utbyggnad av lokaler för skolbarnomsorg på Slottsbrons skola har skett under senare delen av 2008.

Utvändigt underhåll och upprustning har prioriterats på vissa skol- och förskolebyggnader.

Avveckling av "Längan" (rivning) har genomförts under året.

Huvuddelen av lokalutvecklingsdiskussionerna har handlat om det omfattande behov Jättestensskolan har att upprusta lokalerna. Här har även förskolelokalerna i Slottsbron tagits upp som ett utvecklingsområde. 4 mindre enheter som i dagsläget är både resurs- och ekonomiskt krävande bör avvecklas till förmån för en större förskoleenhet motsvarande enheter inom Grumsområdet med syfte att skapa lägre driftskostnader och högre kvalitet i verksamheten.

Kommunens rådande ekonomiska situation med investeringsstopp m.m. har gjort att ambitionsnivåerna i lokalutvecklingsarbetet har fått omvärderas. Fortsatt arbete med prioriteringar sker under 2009.

IT

Under året har kommunens samtliga pedagoger påbörjat sina studier i PIM, Praktisk IT- och Mediakompetens, i samverkan med Skolverket. Lokala examinatorer bedömer pedagogernas arbeten där målet är att samtliga pedagoger inom grund-

och gymnasieskola nått nivå 3 senast juni 2009. Motsvarande tidsram för förskolans personal är juni 2010. Utbildningen är självinstruerande och webbaserad och inkluderar moment som exempelvis ordbehandling, presentation, användandet av webbresurser och redigering av bild, film och ljud samt koppling till användande av dessa kunskaper i pedagogiska sammanhang.

Under året har också en arbetsgrupp med representanter från olika delar av kommunen påbörjat ett arbete med att genomsöka behovet och möjligheterna med att utveckla lärandet med hjälp av IT. Bland annat har ett studiebesök i Göteborg och Falkenberg genomförts med syfte att titta på olika tekniska lösningar för presentationsteknik i klassrummet samt ett koncept där varje elev disponerar en egen dator i och utanför skolan.

Parallellt med detta har utvecklingen av lärplattformen Fronter fortlopt.

Jättestensskolan har under året tillfälligt haft en mindre mängd datorer än fastställt. Situationen åtgärdades delvis under slutskedet av 2008. Arbete med att återta fastställt antal datorer fortsätter under vårterminen 2009.

Skolmåltider

Skollunchen har en hög kvalitet inom hela grundskoleorganisationen. De fräscha salladerna och grönsaksborden är populära. Eleverna har lärt sig betydelsen av att äta grönsaker. Måltidspersonalen känner sig uppskattad och en god måltidsmiljö har uppnåtts. Viss del av skolluncherna upplevs ibland som för mycket "halvfabrikat". Personalens möjligheter till pedagogisk lunch bidrar till en lugnare och trivsammare miljö för våra elever.

Kostråd diskuteras på de skolor som inte redan har det.

En särskild grupp för fortsatt utveckling och förbättring av skolmat och mat till förskola har tillsammans tagit fram en ny kostpolicy.

Arbetsmiljö

Sedan 2008 har delar av organisationen infört de gamla skyddsronterna, då personalen upplever att påpekanden inte åtgärdas i nuvarande system.

Den psykosociala arbetsmiljöenkäten genomförs vartannat år och sammanställs av arbetslagen själva i kvalitetsredovisningen.

Arbetsklimatet inom förskolan upplevs tungt pga. utökat barnantal, fler barn i svårigheter och känsla av mer och mer administrativa krav.

Åtgärder för att minska den psykiska ar-

betsbelastningen och stressen behöver göras. Chefer och arbetsledare försöker möjliggöra tid för personalen till friskvårdande insatser på arbetstid och ge tid för reflektion.

Organisationen har genomgående en låg frekvens vad gäller personalfrämjande åtgärder.

FRAMTIDEN

Allmänt

Det är av stor vikt att prioritera utvecklingen av organisationen i stort, så att en flexibilitet utvecklas för att kunna möta omvärldens/samhällets krav och förändringar. I detta ingår att bygga pedagogiska modeller som skapar ett helhetsperspektiv från förskoleklass upp till och med åk 9. Pedagogiken måste också utvecklas mot att vara flexibel utifrån barns och elevers olika behov.

Då framtiden pekar mot mindre volymer inom grundskoleverksamheten måste organisationen kunna fungera följsamt efter hand med dimensionering av resurser både vad gäller personal, lokaler och övriga resurser. För att skapa detta krävs effektiva styrsystem för både verksamhet och ekonomi. God kommunikation och samarbete med aktörer både inom och utom den kommunala organisationen är också ett viktigt område att beakta för att kunna möta både direkta och mer långsiktiga förändringar. Personalens inställning till arbetet i organisationen är av avgörande betydelse för organisationens funktion i stort. Med detta är det viktigt att skapa en positiv anda i hela personalorganisationen.

Positiva signaler utanför kommunorganisationen tillsammans med marknadsföring är

viktigt för organisationens utveckling. Med detta måste varje enskild anställd och politiker fungera som en "ambassadör" för Barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Kommunens ekonomiska situation kommer under ett antal år framåt påverka all förekommande verksamhet inom Barn- och utbildningsnämnden ansvarsområde. Situationen kommer att ställa höga krav på organisationens kostnadseffektivitet utan att ge avkall på kvalitet.

De närmaste åren kommer nationella omstruktureringar i hela det svenska skolsystemet att ställa höga krav på chefer och personal i oloka förändrings- och utvecklingsprocesser.

Organisationsövergripande prioriterade utvecklingsområden.

- Fortsatt utveckling och uppfräschning av organisationens lokaler.
- Utveckling av organisation och resursförstärkningar inom förskoleverksamhet.
- Elevaktivt lärande.
- IT som stöd i verksamheten avseende både kommunikation och pedagogik.
- Elevvårdsarbetet.
- Kvalitetsredovisningsarbetet.

- Fortsatt utveckling av Åsfjärdens verksamhet med målsättning att skapa en verksamhet som är hållbar för framtiden med en god kvalitet.
- Internationalisering.

Förskolan

Förskola

Om befolkningsnivån bibehålls inom dagens nivåer bedöms behovet av förskola i stort motsvara dagens nivåer. I nuläget bedöms innevarande organisation i stort fylla det antalsmässiga behovet. För att kunna höja kvalitet och skapa bättre arbetsmiljö för personalen är målet att utöka organisationen något in i framtiden (mindre antal barn på varje enhet).

Organisationen inom område Slottsbron bör ses över med syfte att avveckla ett antal mindre enheter till förmån för en större mer verksamhetsmässigt och ekonomiskt effektiv enhet. Resursmässigt visar ekonomiska erfarenhetsvärden från tidigare år att verksamheten ofta har något större kostnader än budgeterade medel främst p.g.a. höga sjukskrivningstal. Här är målet att allmänt höja resurstilldelningen till verksamheten.

Verksamhetens inriktning och prioriterade områden kommer att vara språkträning i tidig ålder enligt skolplanens mål.

(Bornholmsmodellen). Matematik i tidig ålder kommer att prioriteras liksom rörelsens och lekens betydelse. Fortbildning av personal kommer att prioriteras bl.a. inom områden för att tidigt kunna registrera barns språkutveckling. Speciella utvecklingsgrupper arbetar med framtidsmodeller för pedagogik inom matematik, engelska och allmän språkutveckling.

Framtiden går också mot en ökad användning av datorer i förskoleverksamheten.

Specialpedagog och idrottslärare fortsätter att göra Folke Bernadottetestet på sexåringarna och de ettor som ej gått i förskola.

Syftet är att tidigt uppmärksamma motoriska svårigheter. Provet görs i samarbete med skolhälsovården, där man också gör en individualtestning av grov- och finmotoriken. Personal har under de senaste åren sett att motoriken bland sexåringarna har försämrats, vilket gör att satsningar med in-

riktning på rörelse för barnen kommer att genomföras.

Barnens försämrade hälsa t.ex. övervikt, diabetes och karies måste tas på största allvar. Här kommer förvaltningens elevhälsosteam in som en viktig aktör med uppgift att bryta denna negativa utveckling.

Grundskolan

Åk F-5

Elevantalet inom verksamheten förskoleklass till åk 5 börjar nu övergripande stabiliseras. Elevminskningen bedöms utifrån den demografiska utvecklingen att i stort avstanna f.o.m. läsåret 08/09.

Verksamheten behöver förändra och utveckla lärmiljöer och skapa en "röd tråd" i undervisningen. Här är prioriteringar i kring uppföljning och dokumentering av elevers utveckling och resultat en viktig del (IUP och "Portfolio"). Detta har påbörjats genom arbete i olika utvecklingsgrupper där samtliga stadier är representerade.

Även skolverkets synpunkter efter inspektionen kommer att vara en ledstjärna i verksamheten in i framtiden.

Elevvårdsteamets arbete med att stödja och förbättra situationen för enskilda barn och klasser kommer fortsatt att ha en mycket hög prioritet. Arbetet med att hitta samverkansformer tillsammans med socialtjänsten sker och måste intensifieras. Även utvecklingen av samarbete med andra externa aktörer (barnpsykiatri, NP-enheten, barnhabiliteringen) måste i framtiden prioriteras.

Åk 6-9

Då elevantalet stegvis kommer att fortsätta minska ytterligare fram till läsåret 12/13 – 13/14 kräver situationen en långsiktig planering för både personal- och klassorganisation. Även lokalerna måste prioriteras både vad gäller utformning och kvalitet. Ett mycket stort behov av allmän uppfräschning finns med syfte att skapa en bättre arbetsmiljö för både elever och personal finns.

Utifrån genomförda organisationsanalyser, kulturanalyser och skolverkets inspektion

kommer skolan fortsatt att prioritera utveckling över lag inom hela verksamheten. Skolan ligger fortfarande efter vad gäller kvalitet på undervisnings- och pedagogiskt material. Här måste satsningar prioriteras.

Gymnasieskolan

Under 2009 skall fortsatt arbetet genomföras mot högre måluppfyllelse, elevaktivt lärande, utveckling av pedagogiken och den enskilde pedagogen samt utveckling av kursplaner och arbetslag.

Skolan ska fortsatt arbeta med att förbättra och höja kvaliteten på befintliga program avseende APU och infärgning samt fortsätta med att utveckla distansundervisningen. Dock kommer detta att ske i den takt som resurserna medger.

Samarbete med Specialpedagogiska institutet har inletts.

Arbetet med värdegrundsfrågor och lika-behandlingsarbete skall fortsätta. Genom att prioritera detta arbete ger det möjlighet för eleverna att förstå vikten av att ta skolarbetet på allvar samt att förbättra sin närvaro. Det är viktigt att ge eleverna möjlighet till ett fullständigt slutbetyg.

Informations- och kommunikationsteknik (IKT) - arbetet skall intensifieras då Gymnasieskolan bör sträva efter att kunna genomföra en till en undervisning och distansundervisning.

Utveckling av samhällsvetenskapsprogrammet avseende ny profil, etwinning och utbytesstudenter.

APU skall kvalitetssäkras och integreras i utbildningen på ett mer påtagligt sätt.

Vidare skall skolan fortsätta sitt arbete med miljöfrågor.

Samarbetet med näringslivet i kommunen skall fortsatt prioriteras för att detta skall bli en naturlig del i utbildningen. Skolan har blivit beviljade att starta upp lärlingsutbildning hösten 2009.

Samarbete med Paper Province beträffande processutbildningen har påbörjats för att bredda och utöka antalet samarbetspartner samt kvalitetssäkra utbildningen. Avtalet med Karlstads Teknikcenter har sagts upp.

Planen framåt är långsiktig och sträcker sig till 2011.

Statistik och nyckeltal

Elevflöde

Grundskola Förskoleklass – åk 9 (inkl. f-klass, sär. exkl. elever från annan kommun)

Område	Lå 03/04	Lå 04/05	Lå 05/06	Lå 06/07	Lå 07/08	Lå 08/09	Lå 09/10
--------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008
Barn- och utbildningsnämnden

Jättesten	552	575	588	549	518	464	409
Södra	270	276	331	317	290	292	303
Slottsbron	143	143	95	86	79	107	113
Segmon	51	53	33	31	26	Avvecklad	Avvecklad
Liljenäs	55	56	35	36	33	Avvecklad	Avvecklad
Skruvstad	80	80	69	64	52	51	48
Summa	1151	1183	1152	1083	998	914	873

Kommentarer

Framtiden går mot en fortsatt minskning av grundskoleelever inom årskurs 6 till

årskurs 9. Verksamheten inom förskoleklass till årskurs 5 har volymmässigt stabiliserats.

Personaltäthet

Grundskola (per 100 elever exkl. personal särskola och assistenter)

Område	Lå 05/06	Lå 06/07	Lå 07/08	Lå 08/09	Lå 09/10
Jättesten	8,7	8,3	8,4	(Exkl. Parksk. 8,1) Inkl. Parksk. 8,6	(Exkl. Parksk. 8,1) Inkl. Parksk. 8,6
Södra	5,9	6	5,7	6,4	5,8
SSN	16	14,3	10,6	7,8	7,9
Medel	10,2	9,5	9,8	7,6 (7,4)	7,4 (7,3)

Kommentarer

Medelvärde ligger under riksgenomsnittet. Jättesten ligger på riksgenomsnitt. Den drastiska minskningen av medelpersonaltätheten f.o.m. lå 08/09 beror på avvecklingen av Liljenäs och Segmons grundskoleenheter.

Södra områdets personaltäthet är långt under riksgenomsnittet men anses som acceptabel då Södra skolan är samlad inom ett mindre geografiskt område. Här skapar också lokalernas beskaffenhet möjligheter för personal inom skolbarnomsorg att stötta skolverksamheten.

Inskrivna barn

Förskola (antal barn inskrivna i verksamheten)

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
280	301	334	327	334	340	363 (375 feb 09)

Kommentarer

Den stadigt ökande mängden inskrivna barn i verksamheten bedöms stabiliseras under 09/10 under förutsättning att ingen inflyttning av barnfamiljer sker eller att

födeltalen inte ökar. I dagsläget har organisationen en extremt hög beläggningsgrad. I princip alla barn i förskoleålder är på något sätt kopplade till verksamheten.

Organisation, barn och personaltäthet

Förskola (enheter, genomsnitt antal barn 2008, personaltäthet dec 2008)

Enhet	Antal barn	Ålder	Personal	Assistent	Barn per pers. exkl. ass
Södra / Svalan	59	1-3	12		4,92
Södra / Järpen	56	1-5	9	1,25	6,22
Södra / Mossen	56	1-5	9		6,22
Södra / Backvägen	41	3-5	6		6,83

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2008
Barn- och utbildningsnämnden

Södra / Lärkan	13	1-3	3		4,33
Allmän förskola "Månen"	13	4-5	0,5	0,5	
Södra / DBV	15	1-5	3,0		5,0
SSN / Slottsbron	18	1-5	3		6,0
SSN / Slotts. Junibacken	21	1-5	3		7,0
SSN / Åshammar	21	1-5	3		7,0
SSN / Segmon	21	1-5	3,25		6,46
SSN / Borgvik	15	1-5	2,25 (1 frit.ped)	0,75	6,67
SSN / Strandlyan-Humlan	14	1-5	3		4,67

Kommentarer

Enligt Skolverket finns inga direkta krav på nivåer vad gäller barn per enhet och personaltäthet. Man anser att förutsättningar skiljer mellan avdelningarna så att exakta nivåer ej går att fastställa.

Av Skolverkets riktlinjer för förskola kan man utläsa att avdelningar med omkring 15 barn är att föredra. Ett riktvärde för perso-

naltäthet har funnits på 5 barn per personal. Organisationen för 2008 har lägre personaltäthet än riksgenomsnitt. Personaltätheten har också försämrats i jämförelse med 2007 p.g.a. ett ökat antal inskrivna barn per enhet. Utvecklingen har bl.a. bidragit till ökade kostnader i samband med sjukskrivningar och vikarieanskaffning.

Elevflöde

Gymnasieskola (beläggning Åsfjärden)

Program	Läsår 02/03	Läsår 03/04	Läsår 04/05	Läsår 05/06	Läsår 06/07	Läsår 07/08	Läsår 08/09	Pr. lå 09/10
SP	21	31	30	36	34	46	51	57
IP	15	33	39	44	38	47	65	80
IPP	-	-	17	21	25	24	8	3
HR	39	47	58	72	68	70	70	74
IV	30	30	31	31	30	27	38	38
IV asyl							5	5
4:e år							11	5
Summa	105	141	175	207	195	214	248	262

Kommentarer

Elevutvecklingen för Åsfjärden är positiv. Prognosen för framtiden ser ljus ut. Läsår 09/10 kan komma att ytterligare öka något utifrån tabellens redovisning på 262 elever. Omfattande marknadsföringsarbete tillsammans med skolans "goda rykte" har gett effekten av att fler och fler elever

söker till skolan. Framtiden pekar dock på en minskning av antalet elever i hela landet. Detta skapar konkurrenssituationer med andra gymnasieskolor. Det som är absolut avgörande för skolans framtid är skolans förmåga att marknadsföra sig och hålla en bra kvalitet på undervisningen.

Gymnasieskola (antal elever i gymnasial ålder skrivna / prognos i Grums kommun)

Läsår 04/05	Läsår 05/06	Läsår 06/07	Läsår 07/08	Läsår 08/09	Läsår 09/10	Läsår 10/11	Läsår 11/12	Läsår 12/13	Läsår 13/14	Läsår 14/15
367	365	418	440	464	449	409	384	339	317	262

Kommentarer

Kostnader för gymnasieelever som genom-

för sin gymnasieutbildning utanför den egna kommunen utgör en stor del av

nämndens totala budgetram år från år.
Omkring 70-80 % av eleverna väljer utbildning utanför Grums kommun. Läsårskostnaden ligger från 60 tkr upp till 200 tkr

per elev beroende på val av gymnasieinriktning. Utöver ovan redovisade siffror finns ytterligare elever som av olika anledningar går om årskurser.

Grums den 2 april 2009

Evalisa Birath Lindvall
Ordförande

Irene Eliasson
Förvaltningschef

Per-Ove Johansson
Biträdande förvaltningschef